

KENGÄN KOPUTUKSIA

NRO 3/1999

PIENI- JA ISOKENKÄISET RY

Små och stora skor rf

HALLITUKSEN JÄSENET 1999:

MAIJU HAVINEN, puheenjohtaja
Itäsaarentie 450, 62600 Lappajärvi,
p. 06-5661867, 040-5910552.

OLLI SORAKIVI, varapuheenjohtaja
Suvantopolkku 7 D 32, 01600 Vantaa,
p. 09-5669001, 050-5326033.

LIISA LAVI-ESKELINEN, jäsen
Keinutie 11 S 100, 00940 Helsinki,
p. 09-3496483, 040-5545753.

ARJA PARTANEN, jäsen
Kaitavedentie 164, 33680 Tampere,
0205-173690(t), 03-3600534(k).

TUULA SAARISTO, jäsen
Tanhuankatu 48 C, 33560 Tampere,
p. 03-3561430, 050-3583879.

TAIRA SALONEN, jäsen
Vetelintie 5 F 88, 00420 Helsinki,
p. 09-5636308, 040-5765771.

MARKKU TUUKKANEN, jäsen
Jalavatie 3 A 10, 00270 Helsinki,
p. 09-2412735(k), 0400-852198.

ARI-JUKKA ESKELINEN, varajäsen
Keinutie 11 S 100, 00940 Helsinki,
p. 09-3496483(k), 09-58400166(t).

SEIJA KORVENRANTA, varajäsen
Maisemapolku 3, 01390 Vantaa,
p. 040-5706901.

MINNA MARKOW, varajäsen
Keskisenkatu 6 E 27, 33710 Tampere,
p. 040-5416473.

SEIJA RANTASUO, varajäsen
Mehiläistie 5 A, 00750 Helsinki,
p. 0400-965836.

JAANA RAUTIO, varajäsen
Ristimäenkatu 3 as. 4, 15320 Lahti,
p. 03-7354195, 049-583686.

MIKKO VIRTANEN, varajäsen
Kerintie 47, 15500 Lahti,
p. 040-5807866.

TILINTARKASTAJAT 1999:

TARJA KAUPPILA, vars. tilintarkastaja,
p. 09-2222511.

MERJA SYREENI, vars. tilintarkastaja,
p. 09-6948887(t).

KIRSI-MARJA SALO, varatilintarkastaja,
p. 09-2398949.

MARJA VIITANEN, varatilintarkastaja,
p. 050-5318209.

JÄSENSIHTTEERI:

ELISE SALONEN, Vetelintie 5 F 88,
00420 Helsinki, p. 09-5636308,
040-7002850,
E-mail: ellu.salonen@kolumbus.fi

PIENI- JA ISOKENKÄISET RY:N
PANKKIYHTEYS: MERITA LAPPAJÄRVI,
TILI 111430-101209.

YHDISTYKSEN WWW-SIVUT:

www.mpoli.fi/koputuksia/
E-mail: koputuksia@mpoli.fi

...

JÄSENLEHTI KENGÄN KOPUTUKSIA
NRO 3/1999, ELOKUU 1999.

LEHDEN TOIMITUS: SIRKKA PAJUSOLA,
Porttikuja 5 A 89, 00940 Helsinki,
p. 09-3402590.

AINEISTO LEHTEEN kirjeitse osoitteella
Pieni- ja Isokenkäiset ry, Itäsaarentie 450,
62600 Lappajärvi, tai koputuksia@mpoli.fi
Toimitus voi muokata saamiaan kirjoituksia
eikä vastaa sille jätetystä aineistosta.

ILMOITUSHINNAT:

1/2 sivun ilmoitus 300 mk,
1/1 sivun ilmoitus 500 mk.

YHTEYS ILMOITUSASIOISSA:

p. 06-5661867 ja 040-5910552.

LEHDEN PAINOPAikka:

Laserpaja Oy, Helsinki

PÄÄKIRJOITUS

Elokuu 1999

Tasa-arvoa kaikille!

Tasa-arvo verrattuna normaalipituisiin on kylläkin vielä kaukana meidän vähemmistöryhmältämme. Lue tästä lehdestä jäsentemme kokemuksista armeijassa ja sairaalassa.

Emme ole vielä onnistuneet saamaan päättäjiltä riittävästi huomiota yhtenä maan vähemmistöistä. Esimerkiksi romani-vähemmistölle kuuluu kansallispuku asuinkunnan kustantamana. Viime talvena oli käynnissä jopa tutkimus siitä, kuinka kunnat ovat sen velvoitteensa hoitaneet. *Pääministeri Paavo Lipponen* puhui hiljattain romanien puolesta. Koska huomioidaan meidät, erikoiskokoiset? Toivomamme *työryhmä* ongelmien tutkimiseksi ja pysyvien ratkaisujen etsimiseksi ei ole vielä toteutunut. Suunnittelemaamme selviytymis-*opas* tulee olemaan tärkeä tässä yhteydessä. Suunnitelmien siirtymisen verukkeeksi on sanottu: "Kyllä markkinavoimat teidät hoitavat." Me puolestamme voimme todeta, etteivät markkinavoimat hoida asiaamme. Ne kaipaavat kohdallamme tilastoitua tietoa lukumäärästämme Suomessa. Ilman sitä niillä ei omasta mielestään ole taloudellisia mahdollisuuksia järjestää palvelujamme, ja verotuksessakin olisi kuulemma korjattavaa. Edellä mainittu työryhmä saisi selvittää, miten jatkuva tilastointi järjestettäisiin. Tilastointia tekee nyt yhdistyksemme siinä määrin kuin jäsenistö on yhteistyössä asiassa.

Toinen kohtaamamme veruke on kuulunut:

"Miten määriteltäisiin erikoiskoko, jolla vähemmistöön kuulutaan?" Meille Pieni- ja Isokenkäiset ry:n jäsenille se ei ole ollut vaikeata. Olemme heti tienneet kuuluvamme tähän joukkoon. Pituus ja kengänkoko aiheuttavat ongelmia, juuri ne. Normaali-pituiset lihavat ovat pyrkineet joukkoomme, mutta heille on tarjolla kenkiä ym., ja D-mitoitettuja naisten vaatteita saa "maxi"-osastoilta, isojen tyttöjen kaupoista ja postimyynnistä. Näissä ei ole tarjolla tuotteita meidän erikoisryhmällemme. Olemme eri joukkoa, vähemmistöryhmä pituutemme vuoksi.

Etnisiä vähemmistöryhmiä ja eri tavalla vammaisia hoivataan lacin ja asetuksin, ja heidän lukumääränsä tilastoidaan. Myös meidän joukkomme tarvitsee vähemmistöryhmän aseman Suomessa, "pienien markkinoiden maassa". Onko meidän valitettava Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen siksi, ettei ryhmämme oikeuksia oteta huomioon?

Selviytymisoppaaseen liittyvä aineisto lähetetään jäsenille suunnitelmien mukaan loka-marraskuussa. Asia on tärkeä.

Pyytäkää minulta messuesitteitä jaettavaksi tietämillenne kiinnostuneille kauppiaille. Asialla on kiire. Kauppiailta odotetaan vstauksia 15.09.1999 mennessä.

Asioita ajetaan.

MAIJU HAVINEN

Elise napisee

Ensin kiitos kaikille niille jäsenille, jotka lähettivät minulle jäsenkaavakkeen lehden 1/99 keskiaukeamalta. Erityinen kiitos vinkeistä, jutuista ja tervehdyksistä.

MUTTA...

Minulta on kyselty kovasti tilastoja, esim. kuinka paljon pienikokoisia jäseniä on Uudellamaalla. Lupasin lehdessä 1/99, että loppuvuodesta julkaisen jäsenistöämme koskevia kokotietoja tilastoina. Tilanne on kuitenkin nyt hankala, koska jäsenrekisterikaavakkeita puuttuu vielä 297 kpl, enkä voi päivittää rekisteriä tilastokelpoiseksi.

ELI...

Jos vähänkin epäilet, että et ole lähettänyt kaavaketta lehden 1/99 välistä, niin toimi nopeasti. Postita kaavake huolellisesti täytettynä osoitteeseen: Elise Salonen, Vetelintie 5 F 88, 00420 Helsinki.

Jos lehti ja/tai kaavake ovat kadonneet, pyydä Maijulta uusi. KIITOS KAIKILLE ETUKÄTEEN.

SYYSKOKOUS

Pidetään 3.9.1999 klo 17.30 Viking Linen Mariella laivalla, Helsinki-Tukholma risteilyn yhteydessä (ks. lehti 2/99).

Mukaan on lähdössä yli 20 jäsentä, jos olet kiinnostunut, tiedustele mahdollisia peruutuspaikkoja Eliseltä puh. (09) 563 6308 tai 040-7002850

MEIDÄN KESKEN

YHTEYSHENKILÖT

HELSINGIN SEUTU:

Iija Ignatiew, Siilirinne 17 B,
01450 Vantaa p. 09-8722868,
040-5235523

ja
Marika Rinno, Temppelikatku 2 D 41,
00100 Helsinki p.09-448509,
040-5634341, marika.rinno@iki.fi

HÄMEENLINNAN SEUTU:

Tarja Bärn-Fagerlund, Muuraantie 3,
14610 Lepaa p. 03-6717016,
040-5043900

KOUVOLAN SEUTU:

Outi Haapamäki, Valtatie 1110,
47200 Elimäki p. 05-3822120,
040-5730855

LAHDEN SEUTU:

Mikko Virtanen, Kerintie 47,
15500 Lahti, p. 040-5807866

SEINÄJOEN SEUTU:

Susanna Viljanmaa, Metsolantie 2 E 25,
60100 Seinäjoki, p. 06-4140663

TAMPEREEN SEUTU:

Tuula Saaristo, Tanhuank. 48 C 29,
33560 Tampere, p. 03-3561430,
050-3583879.

TURUN SEUTU:

Janiika Ojala, Nurmelaantie 5 C 10,
20780 Kaarina, p. 02-2302858 (koti),
0400-827389, työ/fax 02-2443229
jj.herkku@kolumbus.fi

ja
Timo Forstén, Piispankatu 4 as.17
20500 Turku, p. 040-5473832

...

UUSIA JÄSENIÄ

Jatkokertomus, osa 6, Pieni- ja Isokenkäiset ry:n jäseniä, uusia ja jo kauemmin mukana olleita...

Jukka Rajala, Noormarkku
Roope Ruokolainen, Lahti
Harri Lindell, Huittinen
Pia Haavisto, Nokia
Mia Herranen, Helsinki
Timo Stürmer, Vantaa
Birgitta Lehtinen, Rovaniemi
Pekka Lehtinen, Rovaniemi

Tervetuloa!

...

PALVELUKSEEN HALUTAAN

VAPAAEHTOISTYÖNTEKIJÄMME, ATK-REKISTERINPITÄJÄ, LÄHTEE OPISKELEMAAN. TARVITSEMME

HENKILÖN PITÄMÄÄN JÄSEN- JA YRITYSREKISTERIÄ.

OLISIKO JÄSENISTÖSSÄ HENKILÖÄ, JOKA VOISI JATKAA TÄSSÄ TEHTÄVÄSSÄ?

OLEMME ANONEET RAHA-AUTOMAATTIYHDISTYKSELTÄ AVUSTUSTA TYÖNTEKIJÄN PALKKAAMISEEN. TOISTAISEKSI EI OLE VARMUUTTA AVUSTUKSEN SAAMISESTA. VAPAAEHTOISTYÖTÄ ON JATKETTAVA, KUNNES SAAMME PALKKAUKSEEN TARVITTAVAT VARAT. OTA YHTEYTTÄ MAIJUUN, P. 06-5661867 JA 040-5910552.

KENKIÄ

PIENIJALKAISILLE

naisille ja tytöille (koot 31–38)

Koskikatu 7, Tampere
Cumuluksen vieressä

TERVEYSASIAA

PITKÄKASVUISUUDEN MUUT SYYT

(Jatkoa Kengän Koputuksia-lehteen nro 2/1999 lainaamiimme tutkimuksiin)

Ei-endokriiniseen lihavuuteen liittyy kasvun ja luuston kypsymisen lievä nopeutuminen. Puberteettikehitys siirtyy vastaavasti normaali vaihtelun rajoissa varhaisemmaksi, eikä aikuispituus kasvuiän lihavuuden takia muuttune. Päinvastainen ilmiö, kasvun hidastuminen lihotessa (lukuun ottamatta normaalia pubertaalista hidastumista) viittaa lihomisen poikkeavaan syyhyn, hypotyreoosiin, hyperkortisolismiin tai hypotalamushäiriöön.

MARFANIN SYNDROOMA.

Marfanin syndrooman ja sitä muistuttavaan homokystinuriaan liittyy raajojen liikakasvu sekä usein selkärangan, rintakehän ja raajojen muotovirheitä ja mykiön sijoittautuminen. Marfan syndroomaan liittyvistä sydänongelmista on kasvuiässä tavallisin mitraaliläpän prolapsi, aortan aneuryysma ilmenee yleensä yleensä vasta aikuisiässä. Sairaudesta aiheuttama lisäpituus on muutamien prosenttien luokkaa. Istumakorkeuden pienentynyt prosenttinen osuus pituudesta lienee parempi tunnusmerkki kuin kuvatut "Marfan-indeksi", joskaan ei spesifinen. Marfan syndrooma periytyy autosomissa dominantisti, mutta noin 15 % tapauksista on uuden mutaation seurausta. Homokystinuria on autosomissa resessiivisesti periytyvä tila, joka johtaa yli puolessa tapauksia vajaamielisyyteen.

SOTOS- JA BECKWITH-WIEDEMANN -SYNDROOMAT.

Sotos-syndrooma eli serebraaligigantismi ja Beckwith-Wiedemann-syndrooma (Eksomfalos-makroglossia-gigantismi) ovat prenataalisesti alkavia liikakasvutiloja, joihin liittyy heikkolahjaisuus tai vajaamielisyyttä sekä edellä oleva luustoikä ja varhainen kypsyminen niin, että aikuispituus jää normaalin rajoihin. Edellisen piirteitä ovat suuret aivokammiot ja kallo, suuret kädet ja jalat sekä kömpelö motorikka. Jälkimmäiseen liittyy usein epäsymmetria, erityisesti pehmytösten ja silmiinpistävästi kielen, sekä lisämunaisten fetaalivähykkeen sytomegalia, haiman ja sen saarekkeiden ja kiveksen välisolujen hyperplasia, ynnä taipumus sisäelinten, erityisesti umpirauhasten, hyperplasiaan ja kasvaimiin.

47, XXY-VARIANTIT.

47,XXY- (ym. Klinefeller-variantit, 49,XXXXY mukaanlukien), 48,XXYY- ja 47,XXY-syndroomiin kuuluu tilastollisesti selvä muutamien prosenttien liikakasvu, joka jo ennen puberteettia on raajavoittoinen, joten suhteellinen istumakorkeus on pienentynyt. Tämä piirre vahvistuu prepubertaalisen kasvun jatkuessa hypogonadismia myöhään.

KASVUHORMONIN LIIKAERITYS.

Kasvuhormonin liikaeritys on kasvuiällä hyvin harvinainen eosinofiilisen tai kromofobisen hypofyysadenooman aiheuttama tila. Liikakasvuun liittyy siinä vähitellen akromegaalisia piirteitä. Luustoikä on normaalin rajoissa. Näköhäiriöt ovat harvinaisia, mutta päänsärky on yleinen oire. Murrosiässä tämän varsinaisen jättikäsvisuuden ja kookkaan normaali variantin erottaminen laboratoriomietelmien voi olla vaikeaa, koska hypersomatotropisille luonteenomaisia kasvu-hormonivasteita ilmenee myös kookkailla normaali variantteilla puberteetissa: plasman kasvuhormonipitoisuuden paradoksaalinen lisääntyminen glukosirasituksessa ja TRH-kokeessa, viite-arvoja suurempi plasman IGF 1:n pitoisuus, satunnaisissa plasmanäytteissä suuria kasvuhormonipitoisuuksia, ja jopa mikroadenoomien radiologinen kuva aivolisäkkeessä (Hindmarsh PC, Stanhope R, Kendall BE, Brook CGD. Tall stature. A clinical, endocrinological and radiological study. Clin Endocrinol 1986; 25:223–31.) Kasvun tarkastelu on siksi erityisen tärkeä: kasvu on normaali-variantteilla johdonmukainen, kun se jättikäsvisuudessa lienee yleensä taittunut.

ENNENAIKAINEN PUBERTEETTI (ALKUVAIHEESSAAN).

Kasvun nopeutuminen on yleensä liiallisen androgeenierityksen ja ennenaikaisen puberteetin ensimmäinen merkki. Siihen liittyy aina kasvuakin enemmän nopeutunut luuston kypsyminen, ja ennen pitkää muita merkkejä sukupuolihormonien erityksestä: ihon rasvoittuminen, akne ja sekundaaristen sukupuolimerkkien ilmaantuminen.

HYPERTYREOOSI.

Hypertyreosi saa aikaan kasvun ja luuston kypsymisen nopeutumisen, joka voi edeltää diagnoosia vuosia. Tyypillisissä tapauksissa tähän liittyy suhteellisen painon väheneminen. Tämä kasvun ristöire, suhteellisen pituuden lisääntyminen suhteellisen painon vähentyessä on hypertyreosille patognomoninen, joskaan ei konstantti.

LASTENENDOKRINOLOGIEN internet-sivulta, pvm. 14.3.1999:
<http://www.lastenendo.sci.fi/luku1.3/132.html>

...

PERINNÖLLISYYSLÄÄKETIETEEN PALVELUITA SUOMESSA:

Helsingin Yliopistollinen Keskussairaala (HYKS), 00290 Helsinki, puhelinvaihe 4711

- Perinnöllisyystieteen laitos
- Sikiötutkimusyksikkö
- Kasvuun vaikuttaminen: Ilkka Kaitila, p. 09-4712186, Ilkka Sipilä, p. 09-471508

Kuopion Yliopistollinen Sairaala (KYS), 70210 Kuopio

- Kliinisen genetiikan osasto, p. 017-172720

Oulun Yliopistollinen Sairaala (OYS), 90220 Oulu

- Perinnöllisyystieteen klinikka, p. 08-3153218

Tampereen Yliopistollinen Sairaala (TAYS), 33520 Tampere

- Perinnöllisyyspoliklinikka, p. 03-2475507
- Äitiyspoliklinikka, sikiötutkimukset, p. 03-2476424

Turun Yliopistollinen Keskussairaala (TYKS), 20520 Turku

- Kliinisen genetiikan yksikkö, p. 02-2611390

Väestöliitto, Kalevankatu 16 A, 00100 Helsinki

- Perinnöllisyyspoliklinikka, p. 09-61622246

Folkhälsan, Topeliusgatan 20, 00250 Helsingfors

- Genetiska klinik, tf. 09-4349319

...

SELKÄKIVUISTA:

Selkäkipujen esiintyminen on varsin tavallista myös koulunuorison keskuudessa. Muutokset työtaivoissa ja vapaa-ajan harrastuksissa ovat johtaneet selän kannalta epäedulliseen suuntaan. Koulujen työympäristö on jäänyt vähälle huomiolle. Tarkkaa näkemistä vaativa toiminta kuten lukeminen ja opiskelu, vievät koululaisen usein yhä kumarampaan asentoon, koska tarkan näkemisen etäisyys on nuorella lyhyempi kuin aikuisella. Kumaruutta voidaan vähentää paitsi riittäväillä korkeusmitoituksilla ja säädöillä, myös istuimen ja työtaimon kulmamuuoksilla. Tuolilla pitäisi voida helposti vaihtaa myös asentoa.

KUNTOUS ORTONIN KUNTOUTUS-
YLILÄÄKÄRI HEIKKI HURRI "NIKAMA"-LEHDESSÄ

ERIKOISKOKOISET STANDARDIEN PURISTUKSESSA. Specialstorleken i standardens kläm.

OLEN 34-VUOTIAS, HILJATTAIN
INVALIDISOITUNUT MIES Kuopiosta.
Strategiset mittani ovat: pituus 203 cm,
paino 135 kg ja kengänkoko 53-54.
Vaateeni löydän kovasti etsimällä ja
teettämällä. Suorat housut ja kauluspaita
Turo Tailorilta joskus, farkut viimeksi
Anttilasta (joka on harvinaista). Takit löydän
joskus Carlsonilta. Suurin ongelma takissa
on hartioiden leveys sekä selän ja käsien
pituus. On tehtävä erikseen mittatilaus,
mistä seuraa erikoismaksu. Kengät tilaan
Boot Factorylta Helsingistä ja lenkkarit
erikoistilauksena Carlsonilta Kuopiosta.

PAHIN ONGELMA ON APUVÄLINEIDEN
KOHDALLA, joita ovat esim. kyynärsauvat,
jalkatuet, auto jne. Kyynärsauvat ovat
yleensä alumiinia, ja niissä on käyttäjän
painorajoitus 100 kg ja pituus korkeintaan
190 cm. Olen joutunut teettämään
Invalidisäätiöllä teräksiset, erikoismittaiset ja
erikoishintaiset kyynärsauvat.

KUOPION TERVEYSKESKUKSESTA ON
LAINASSA pyörätuoli, suurin joka
saatavissa on. Sen painorajoitus on 100 kg,
ja se on tarkoitettu korkeintaan 190-
senttiselle ihmiselle. Minulle se on pieni ja
huterä. Ensimmäinen pyörätuoli särkyi heti
kevällä, ja taitaa toinenkin hajota alle
kohta.

JALKATUKEA (esim. saranatuki leikkauksen
jälkitilan hoidossa) ei löytynyt Suomesta, ja
siksi olin sairaalassa yli viikon arvioitua
pidempään leikkauksen jälkeen. Lopulta
Tukholmasta saatiin tuki lainaksi
kymmeneksi viikoksi. Jokohan seuraavaan
leikkaukseen mennessä (8. kerta) olisi saatu
Suomen terveydenhuollon käyttöön yksi
käypä tuki?

TÄLLAISILLE "NORMAALIKOKOISELLE"
on harvassa ja vaikeasti löydettävissä sopivia
automerkkejä: Saab 9000/9-5, Volvo 940/S
70-80, Toyota Camry... Alle 100.000
markan autoja ei näissä kokoluokissa
paljonkaan löydy ja varsinkaan sellaisia, joilla
olisi kilometrejä vielä edessäkin päin eli alle
200.000 km ajettuja. Tarvitsisin myös
automaattivaihteiston. Sillä varustetut suuret

autot ovat reilusti yli 200.000 markan
hintaisia. Autoveroalennus automaattista on
29.600 mk.

VAATTEET JA KENGÄT OVAT VIELÄ
jotenkin järjestyneet, mutta edellä mainitut
apuvälineet ovat määrärahojen takana, jotka
ovat kysyttäessä lopussa tai niitä ei ole
myönnetty "tälle vuodelle lainkaan". Jos
teetän apuvälineitä, ne maksavat minulle
huomattavasti. Kyynärsauvoista saa maksaa
noin 1000 mk, pyörätuolit maksavat alkaen
10.000 mk, tukisarana noin 14.000 mk,
auto...?

TOIVON, ETTÄ "HERRA PÄÄTTÄJÄ"
määrärahoja jakaessaan ajattelisi myös näitä
kuvaamiani asioita, eikä vasta sitten kun/jos
itse on samassa tilanteessa... Suvussamme
on kasvamassa lisää erikoiskokoisia,
toivottavasti terveempiä kuin minä.

"PIKKU PEKKA" KUOPIOSTA

"Lilla Pekka" på svenska:

JAG ÄR EN 34-ÅRIG MAN FRÅN KUOPIO
SOM JUST BLIVIT INVALID. Mina
strategiska mått är: längd 203 cm, vikt ca
135 kg, skornas storlek 53-54. Kläder får
jag efter tidsdygt sökande eller genom att
specialtillverka dem. Raka byxor och
skjortor ibland från Turo Tailor, jeans
senaste gång från Anttila (vilket är
exceptionellt). Rockarna ibland från
Carlsons. Det största problemet i rockarna
är axelbredden samt ryggens och armarnas
längd (specialbeställning och specialpris).
Skorna från Boot Factory i Helsingfors och
joggingskorna som specialorder från
Carlsons i Kuopio.

MIT STÖRSTA PROBLEM ÄR tillgänglig-
heten på handicap hjälpmedel, t.ex. kryckor,
hjulstol, fotstöd, bil... Kryckorna är i
allmänhet av aluminium med tyngd-
begränsning på 100 kg och så är de högst
för 190 cm långa. Vid Invalidistiftelsen har
ja låtit tillverka stålkryckor, med såväl
speciallängd som specialpris.

FRÅN KUOPIO HÄLSOCENTRAL har jag fått låna den största rullstol som finns. Dess viktbegränsning är 100 kg och den är avsedd för högst 190 cm långa. Den är för liten och för skranglig för mig. Den första gick i krasch redan på våren och samma kommer troligtvis snart ske med den andra.

FOTSTÖD (t.ex. stöd med gångjärn för postoperativ skötsel) fanns inte i Finland och därför måste jag vara på sjukhuset en vecka längre än beräknat efter operationen. Slutligen fick vi låna en för tio veckor från Stockholm. Får den finska hälsovården kanske ett lämpligt stöd för nästa operation (den åttonde i ordningen)?

DET ÄR SVÅRT ATT FINNA lämpliga bilmärken för en sådan här "normalt stor". Saab 9000/9-5, Volvo 940/S 70-80, Toyota Camry... Det finns inte bilar i denna storleksordning i prisklassen under 100.000 mark och åtminstone inte sådana som skulle ha sina körkilometer framför sig (under

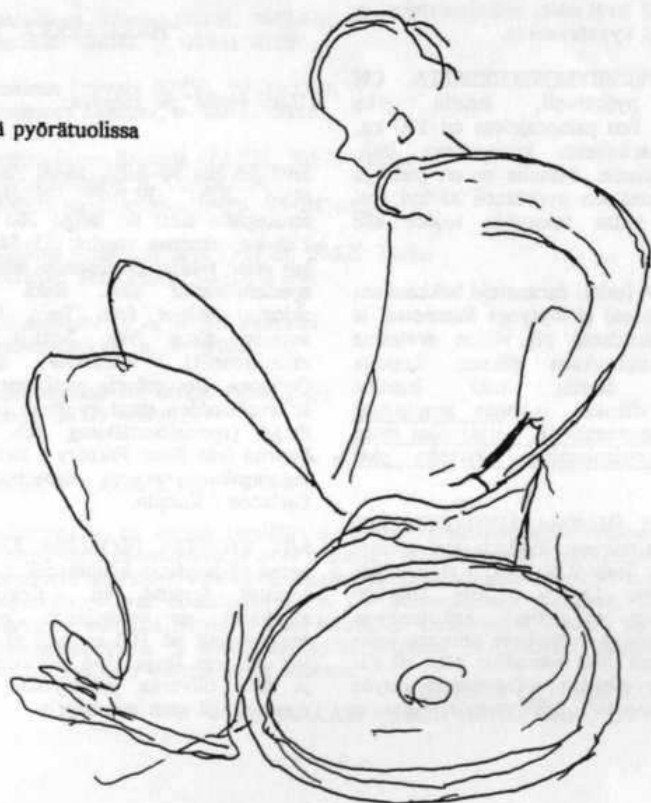
200.000 km förda kilometer). Jag borde även ha automatväxel. Automatväxlade stora bilar är klart dyrare än 200.000 mk (bilskatteavdraget för automatväxel är 29.600 mk).

KLÄDER OCH SKOR HAR JAG ÄNNU på något sätt kunnat fixa, men för ovan nämnda hjälpmedel behövs anslag, som då man frågar är slut eller så har "inga medel alls beviljats för detta år". Om jag beställer specialtillverkade hjälpmedel så kostar t.ex. kryckorna ca 1000 mk, rullstolen minst 10.000, stödgångjärnet ca 14.000 mk, bilen...?

JAG ÖNSKAR DÄRFÖR ATT "HERR BELUTSFATTARE" vid fördelning av anslagen även skulle tänka på dessa saker, inte förs då/om han själv kommer i samma situation... I släkten håller ytterligare personer i samma specialstorlek att växa upp, förhoppningsvis är de friskare än jag.

"LILLA PEKKA FRÅN KUOPIO"

Pitkä pyörätuolissa

OLEN PITKÄ (202) JA HOIKKA, reillusti parikymppinen mies. Tässä kokemuksia lähimenneisyydestäni, joiden en soisi toistuvan itselleni enkä muille:

KÄVIN ARMEIJAN, JOSTA JÄI PÄÄLLIMÄISEKSI HYVÄ MIELI. Sain hyvin istuvat, vähän käytetyt varusteet, jopa kengät (koko 48) löytyivät suoraan hyllystä. Armeijassa vallitsee kuri ja järjestyks. Esim. tuvat oli rakennettu siten, että oviaukon molemmille puolille jäi tilaa "normaali-sängylle", ja sänkyjen haltijat olivat aakkosjärjestyksessä. Hyvä niin, mutta entä siten kun erikoiskokoinen joutuu järjettömään järjestykseen. Ensimmäiset kolme yötä nukuin standardisängyssä: päädyllinen 2 m. Mitä ne tutkijat sanovatkaan, pitääkö sängyn olla 20 cm pitempi kuin minä? En olisi itse koskaan pyytänyt pitempää sänkyä, mutta esmieheni huomasi asian. Ollisiko vaikuttanut unellaalta nukkumisvaikeuksien vuoksi? Niin sitä sänkyä sitten raijattiin pihan polkki muiden ihmetellessä ja naureskellessa. Eipä silti, kyllähän maailmaan iloa mahtuu. Sänky ei sitten mahtunut tupaan normaali paikalleen, aiheutin epäjärjestykseen olemalla myös väärän niminen. Sänky sijoitettiin keskelle. Pyydän anteeksi kavereilta, jotka joutuivat vuokseni hieman kiertämään. Sänky oli siis olemassa, mutta patjaa ei enää löytynyt-kään eikä riittävän pitkää peittoa. Nukuin koko armeija-aikani osittain tyhjän päällä varpaat tuulettaen tai hartiat jäätyen. En muuten valittaisi, mutta kun muut saivat nukkua "normaaliosuhteissa" armeijasta huolimatta.

JOUDUIN KESÄLLÄ SAIRAALAAN. Leikkaus-toimenpiteeni tehtiin lyhytkirurgisella osastolla, jolloin onneksi pääsin kotiin yöksi ja neljän viikon sairaslomalle. Sanoin onneksi, koska yksi päivä riitti mainiosti kiukustumiseen, oli kyllä hellekin. Pituuteni on edelleen 202 cm. Makasin vyötäröstä alaspäin "halvaantuneena" suuren kaupungin vaihtavassa sairaalassa hyvin lyhyessä (2 m), päädyllisessä sängyssä. Vaivani salli olla puoli-istuvassa asennossa, josta sai hieman "lisäsenttejä" sänkyyn. Silti sängynpääty oli pakko vetää ulos. Patjan lisäkappaletta ei kuitenkaan ollut käytettävissä täälläkään, vaan metallitankojen peitoksi ja jalkojen alle asetettiin tyyny. Jostakin syystä tyyny valuiivat useamman kerran lattialle, ja jouduin pyytämään hoitajalta apua. Hyvä puoli

asiassa oli, että hoitaja oli lähes koko ajan läsnä. Toiveiden koko oli myös ongelma. Jostainpäin taloa metsästettiin neljäkuuto-set, tarve olisi ollut 48. Kun sitten puudutusvaikutuksen hävittyä sain opetella uudelleen kävelemään, jalalle ei saanut tukea, koska kengät olivat liian pienet. Onneksi lähieseni sai otteen, etten rojahtanut lattialle. Ehdin päivän mittaan moneen kertaan miettiä, eikö tässä talossa todellakaan ole pitempiä sänkyjä ja suurempia toiveita. Toivon vain, ettei tarvitsisi mennä uudelleen.

RATKAISUEHDOTUS:

Julkisten laitosten on kehitettävä toimintaansa asiakaslähtöisemmäksi ja saatava alkaen laatuajattelua, joka takaa kansalaisten tasa-arvoisen kohtelun: Kun asiakkaan tiedot haastattelukäynnin yhteydessä kirjataan valkapa potilasrekisteriin, sinne on laitettava "ruokavallio"- yms. ongelmien liitteeksi huomautus erikoiskoota. Rekisteriin merkitään esim. sängyn pituus 220 ja kengän koko 52, naisilla esim. 45. Hoitotoimenpiteitä valmisteltaessa varataan sitten sopivan kokoinen sänky ja varusteet jo valmiiksi. Samoin armeijan lääkärintarkastuksessa todetaan jo etukäteen kaverin mitoitus. Kun tiedetään sijoituspaikka, varmistetaan alokkaiden papereista varusteiden riittävyys joka suhteessa.

NIMIMERKKI: NORMAALIMITTAINEN, 202

Svensk översättning:

JAG ÄR EN LÅNG (202), SLANK, drygt 20-årig man. Några erfarenheter från de senaste åren, som jag inte skulle önska en gång till varken för mig eller för någon annan heller:

JAG FULLFÖLJDE MIN VÄRNPLIKT OCH VAR I HUVUDSÅK NÖJD MED TIDEN. Jag fick väl sitta, bara litet använda kläder, t.o.m. skorna (storlek 48) fanns direkt i hyllan. I lumpen råder disciplin och ordning, logementen är t.ex. byggda så att det på bägge sidor om dörren finns plats för "normala sängar" och sängarna besätts i bokstavsordning. Vackert så, men vad händer när en yngling i speciala storlek rubbar ordningen? De första nätterna låg jag i standardsängen - med gavel, 2 m. Vad säger forskarna, skall sängen vara 20

cm längre än den som ligger i den? Själv skulle ja aldrig ha begärt en längre säng, men min förman märkte saken. Var jag kanske sömrig på grund av svårigheter att sova? Så bars då sängen över gårdsplanen - de andra förundrade sig och skrattade. Det gjorde ingenting, det finns rum för glädje i världen. Den nya sängen rymdes inte på sitt normala ställe i logementet, jag ställde till med oordning även med att ha fel namn. Sängen placerades mitt i rummet. Jag ber att mina kamrater förlåter mig för att de fick en extra runda. En säng fanns således, men någon madrass kunde inte uppdras och inte ett tillräckligt långt täcke heller. Under hela min tid i armen sov jag delvis på ett tomrum, endera vädrade jag mina tår eller så frös axlarna. Annars skulle jag inte klaga, men de andra fick trots sin tid i lumpen sova "i normala förhållanden".

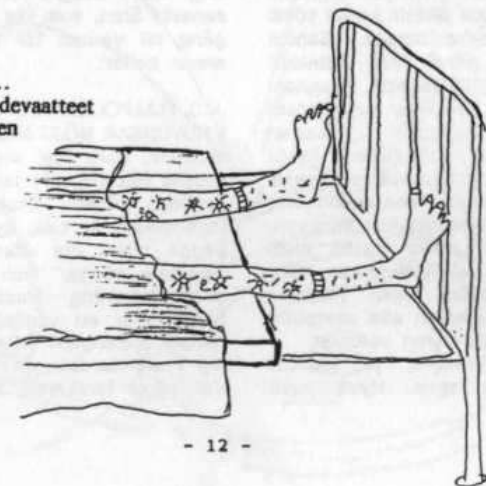
PÅ SOMMAREN BLEV JAG INTAGEN PÅ SJUKHUS. Min operation gjordes på ortokirurgisk avdelning och det betydde att jag, tack och lov, fick komma hem till natten och fick fyra veckors sjukledighet. Jag sade till all lycka, ty en dag var tillräckligt för att bli arg - kanske även värmen var en delorsak. Jag är fortfarande 202 lång och låg med underkroppen "förlamad" i en mycket kort (2 m) gaveläng i en stor stads jättelika sjukhus. Min sjukdom tillät en halvsittande ställning och gav sängen på detta sätt några "extra centimeter". Trots detta var man tvungen att dra ut gaveln. Det fanns inga tillägsdelar till madrassen ens denna gång och därför lade man dynor på metallstängerna under benen. Av någon

anledning föll dynorna många gånger på golvet och jag måste be skötaren om hjälp. Det var bra att en skötare fanns tillgänglig nästan hela tiden. Tofflornas storlek ledde också till problem. Någonstans i huset hittade man 46-or, men jag skulle ha behövt 48-or. När jag sedan efter att bedövningen tagit slut fick lära mig att gå fick jag inte stöd för foten då skorna var för små. Till all lycka grep en närstående i mig så att jag inte föll i golvet. Under dagens lopp hann jag många gånger tänka - är det verkligen så att det varken finns tillräckligt lång säng eller tillräckligt stora tofflor i huset. Jag får bara hoppas att jag inte behöver gå dit en gång till...

FÖRSLAG TILL LÖSNING AV PROBLEMET:
De offentliga anstalterna måste utveckla sin verksamhet så att den är kundnära och så att man får till stånd ett kvalitetssystem, som garanterar att medborgarna får en jämbördig behandling. Då kundens data antecknas t.ex. då kunde intervjuas för patientregistret och anteckningar görs om bl.a. diet, bör en anmärkning läggas om special storlek. I registret antecknas t.ex. sängens längd 220 cm och skons storlek 52, för kvinnor t.ex. 45. Då vårdåtgärderna förbereds för en tillräckligt stor säng och tillräckligt stora redskap reserveras redan på förhand. Vid lumpens läkargranskning bör även ynglingens storlek konstateras på förhand. Då placeringsorten är klar, försäkras man sig från rekryternas papper på att utrustningen i alla hänseenden är tillräckligt stor.

SIGNATUR: EN NORMALMÄTTAD 202-ARE

Pitkä armeijassa...
Sänky pitkä, vuodevaatteet
2-m sänkyä varten

PITKÄT NAISET KERTOAVAT KOKEMUKSISTAAN TERVEYDEN- HUOLLON PIIRISSÄ:

SAIRAALAKOKEMUKSIA

Menin viime joulukuussa ensi kertaa elämässäni sairaalaan leikkaukseen. Kaikki asiat tietenkin jännittivät, mutta en ollut etukäteen ajatellut, että pulmia tulisi sopimattomista vaatteista ja sängyistä.

Minulle ennestään tuttu hoitaja tuli opiskelijan kanssa minua vaattetamaan ja lähetti opiskelijan hakemaan suurimmat vaatteet, mitä osastolta löytyy. Hämmästykseni oli tosi suuri, kun minulle lähinnä sopiva pyjama oli harmaa miesten trikoo-pyjama. Aamutakin helma heilui paljon polvien yläpuolella. Käytävällä kulkiessani näytin varmaan vielä paljon pidemmältä kuin todellisuudessa olen, ja katseet kyllä kääntyivät.

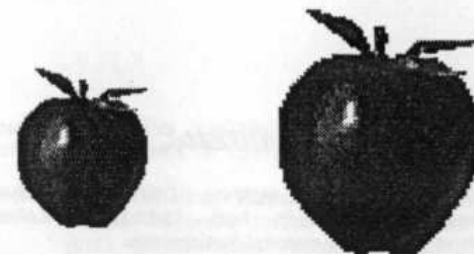
Sitten se sänky! Leikkaava lääkäri tuli paikalle juuri, kun äitini kanssa yritimme ruuvaila sängyn päätyä, ja totesi, että sängynpidennyspuuhissako täällä ollaan? Hän oli järjestänyt sitten leikkaussaliin tarpeeksi pitkän jatkon leikkaustasolle. Kun minua siirrettiin "omaan sänkyyn" takaisin, ihmeteltiin, että eikö sairaalassa tosiaan ole minulle sopivaa sänkyä.

Toivon, että käyntini siellä sai aikaan sen, että seuraava pitkä potilas saa sopivimmat vaatteet ja riittävän pitkän sängyn. Ei tuntunut kivalta nukkua "kahdeksikolla" jalat paketissa kipeänä. Selvisin sieltä kuitenkin kotiin ilman suuria traumoja, kun otin tämän kaiken ikään kuin vitsinä, vaikka eihän se sitä ole todellakaan. Miltähän päättäjistä tuntuisi sairaana nukkua ja pyöriä esim. nuorisosängyssä. Tahtoisin tietää.

TYTTÖ, YLI 190 CM

...

OLIN HAMMASLÄÄKÄRISSÄ. Ensin istuin potilastuolissa, ja sitten hammaslääkäri pyysi nousemaan ja siirtymään röntgenlaitteen luo.

Leuat piti laittaa metallitelineeseen niille kuuluvalla paikalla. Kehikkoa kiersi ulkopuolella röntgenlaite, joka otti röntgenkuva. Ensinnäkin leuan paikka oli niin kapea, että luulin leukani juuttuvan siihen kiinni. Lisäksi luulin, että röntgenlaite aiheuttaa mustelmia leukaani, vaikkei se nyt sitä ihan murtaisikaan. Onneksi sain leuat irti telineestä ilman suurempaa vahinkoa. Lisäksi teline oli niin alhaalla, että seisoin polvet koukussa ja niska kasassa.

En viitsinyt laitteen kokoa ottaa hammaslääkäriin kanssa puheeksi, koska hän oli tavanomaisen tärkeilevä. Toivon vain, että itseäni jämeräleukaisemmilta isoilta miehiltä todella voidaan tuolla laitteella ottaa röntgenkuvat, ei tarvita muuta kuin millä isommat leuat, niin niitä ei voida tuohon laitteeseen asettaa. Kuinka hammaslääkäri sitten porailee, jos ei ole kuvia? Kuuleman mukaan tuo laite on yleinen Etelä-Suomen hammaslääkäreillä.

NAINEN, 183 CM

...

SATTUI KEVÄÄLLÄ 1999. Olin lääkärin määräyksestä mammografiassa Tampereen suurimmassa lääkärikeskuksessa. 180-senttisen runkoni rinnat ovat niin korkealla, ettei kuvauslaitteen säätövarat riittäneet. Homma ei onnistunut suorana seisten eikä istuen. Lopulta seisoin skolioosiselkäni kanssa polvet koukussa "tissit litissä" liikkumatta hiljaa. Kuvia otettiin useita eri kulmista. Uusintakuvaus tehdään noin puolentoista vuoden välein, mutta mahtavako polvet tai selkä enää kestää tätä rääkkiä. Jätin terveisiä henkilökunnalle ja toivoin, että laitehankintoja tehtäessä huomioitaisiin paremmin myös äärikokoiset.

"SÄÄTÖVARAA"

...

Palautetta, palautetta...

MORO! Luin yhdistyksestänne PIRKKA-lehdestä ja kiinnostuin heti. Hukkasin lehden mutta löysin onneksi kotisivunne.

Olen todella iloinen yhdistyksen olemassaolosta ja varsinkin ostopalkkaluettelosta. Meidän perhe ei taida olla niistä "suurimpia", mutta vaikeuksia meilläkin on, varsinkin minulla (176 cm/kenkä 43), ja ehkä lapsillamme tulevaisuudessa (tyttö 2,5 v/96 cm/13 kg/kenkä 25, ja poika 1 v/84 cm/11 kg, kenkä 23). Mieheni on löytänyt parhaiten vaatteita, vaikka joskus myydään elootakin (192 cm/95 kg/kenkä 46).

Asumme 60 km päässä Helsingistä, mutta pääasiallinen ostopaikkamme on Porvoo. Sieltä sai ennen isoja naisten kenkiä, mutta nykyään vain sattumalta ja harvoin, varsinkin, kun jalkani kasvoi odotusaikana yhdellä numerolla. Olen ostanut miesten kenkiä, mutta ne ovat liian leveitä.

Tyttäreni kohdalla suurin pukeutumisongelma tällä hetkellä on se, että kaikki housut ovat vyötäröstä liian väljiä. Vyö ei pysy mahan päällä, vaan ainoa keino on henkeliit. Olkaimia ei ole helppo riisua puseron alta "asioille" mennessä, eikä olkaimia aina voi laittaa puseron päällekkään. Liittyisimme mielellämme yhdistykseenne! Terveisin

SANNA

Jäsenlehtemme vakituinen avustaja, Anne Hiipakka on ollut valppaana ja saanut seuraavia hyödyllisiä tietoja käyttöömmme:

ATELIER GOLDNER SCHNITT, muotia oikeassa koossa, osoite: Pyyntitie 1 A, 02230 Espoo, tilaukset ja asiakaspalvelu, p. 09-8870566, fax 09-8882262, vaatekoot 40-54 ja 20-25. Täältä voi tilata mallikuvaston, joka kuitenkin pitää palauttaa takaisin. Vaatteet ovat kauniin mallisia, hyvin leikattuja mutta kalliita.

Kirja, joka kannattaa joka naisen lukea, olipa koko mikä hyvänsä: Mary Spillane: XL PUKEUTUMIS- JA TYYLIOPAS SUURENMOISILLE NAISILLE (WSOY). Käsittelee eri vartalo-tyypit, värit, mallit ja selittää asiat halki hausasti ja rempseästi. Ei mitään

turhaa sievistelyä vaan täyttä asiaa. Kohentaa jopa itsetuntoa. Suosittelem.

- Aaltosen kenkäliike, Tuurin kauppakylä, 63500 Tuuri, avattiin viime vuoden puolella. Syksyllä tulee uusia, isoja naisten kenkämallistoja. Asiaan on siis tartuttu. Kun kuljette ohi, käykää pommittamassa kyselyillä. Tarvitaan täällä periferiassakin kenkiä!

- Vuosi sitten eräässä muotinäytöksessä sain TAMPERELAISIA osoitteita: Halonen (kenkä- ja vaatetusliike), Kuninkaankatu 21, p. 03-31419800 ja Keskustori 7, p. 03-31419850. (myy Jenny-kenkää nro 44, nahkaa), Kenkä-Matti, Laukontori 4, p. 03-2225545, Kenkä-Mikko, Hallituskatu 9, p. 03-2144808, sekä Muotiliike Kaija Ryhänen, (hattukauppa), Kauppatu 12, p. 03-2122423 Terveisin

ANNE HIIPAKKA, TOYSÄ

OLEN SAANUT KÄVELYKENKIÄ, isoja kokoja (49) ja tyylikkyyttä sekä valinnan varaa seuraavasta liikkeestä: KENKÄ JA SPORT KOVANEN, Varkaus, p. 017-3669650.

NIMIMERKKI: 206 CM, NRO 49

KUOPUKSENI PÄÄSI RIPILLE tänä kesänä ja läpäisi rippikoulun kaikella kunnioituksella - mutta kuinkas kävikään, kun tämän "keskenkasvuiseksi" kutsumani kuopuksen, nuoren, vastikään 15 vuotta täyttäneen kaverin piti lähteä rippikuvaan valokuvausliikkeeseen, SIELLÄ EI OLLUT RIITTÄVÄN ISOA ALBAA. Albahan on se asu, joka rippilapsilla on päällä kirkossa ja myös rippikuvassa. Pituus olisi kyllä riittänyt, mutta kun kaveri on toisissaan harrastanut uintia viisivuotiaasta lähtien, niin hartat ovat hieman leveänpuoleiset, ei mahtunut poika koko kaapuun. No, ei siinä käynyt kuinkaan - tilattiin Sodankylästä suurempi alba, ja kuvausta siirrettiin muutamalla päivällä, ja kaikki onnistui hyvin. (Sodankylässä on varuskunta, ja siellä ripille pääsevät joskus ihan aikuisetkin.) Onneksi seurakunnassamme oli sopiva alba, ja ripillepääsy tapahtui kaikkien sääntöjen mukaan. Poikani oli toiseksi suurin niistä rippilapsista - miksihän valokuvaamo oli hankkinut niin pienen alban? - Tampereen Haloselta löytyi muuten minulle rippijuhliin uudet kengät, ihan kauniit valkoiset

avokkaat. Tytär toi mukanaan, kun tuli veljensä juhliin. Oli mukava lähteä juhliin, kun oli siistit kengät.

ROVANIEMELÄISEN PERHEEN ÄITI

KENGÄN NUMERO VAIHTELEE ERI VALMISTAJIEN MUKAAN, samoin vaatteiden kokonumerot vaihtelevat eri valmistajilla. Olen normaalivartaloinen (hoikka). Pituus vain tekee tenää, ja hihan- ja helmanpituutta tarvitaan reilusti lisää, jotteivät hihat jää kyynärpäihin tai paita tule kumartuessa housuista ulos. Housuihin tarvitaan vain lahkeisiin lisää pituutta, mahaa ei ole. Pitkät kalsarit eivät ole pitkiä, koko ikäni ne ovat olleet puolipitkiä.

- Mitä muuhun elämiseen tulee, en koskaan eksy valaisinliikkeisiin, koska valaisimet roikkuvat katosta lähes navan korkeudelle.

- Liikennemerkkit, markiisit ja mainokset ym. riippuvat esineet ovat liian alhaalla, ja pää osuu niihin. Pitäisi olla minimi alamitta maasta, esim. 220 cm. Monesti oven kahvat ovat liian alhaalla. Pitkä ihminen joutuu kumartumaan ovia avatessaan. Ovien standardikorkeutta voitaisiin nostaa 10-20 cm, ja ovipumput pitäisi suunnitella toisenlaisiksi, jottei niihin törmää.

- Sänkyjen standardipituus on poikkeuksetta 200 cm. Kuinka 204 cm pitkä ihminen voisi edes venytellä, kun jalkoihin ja päähän sattuu yhtä aikaa.

- Yleiset wc-pytyt ovat usein "saavuttamattomia", on joko seinä tai ovi edessä.

- Laivaristeilyt ovat joskus mukavia, mutta usein laivojen katot ovat alhaalla. Liikut kyllä hyvin, ainoa vaara on, ettei tule

vesisuihkua niskaan, kun on väisteltävä sprinklereitä tai opastauluja.

- Henkilöautot: Halpaan autoon et mahdu sisään, kalliiseen autoon mahdut juuri ja juuri. (Ensimmäinen autoni oli mini, pieni mutta sisältä tilava. Sekin on liian kallis, mikä johtunee verotuksesta.)

- Bussit ja lentokoneet: "hallelujaa". Istu niissä mukavasti, jalat taskussa, ettei polvilumput rasitu. Ahtaita paikkoja. Terveisiä lähettää

KAKKOSNELONEN (JÄSEN, 204 CM)

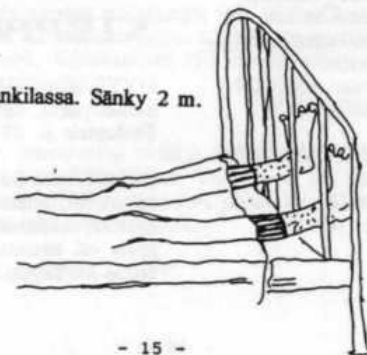
PUHELIN SOI, SYVÄ BASSOÄÄNI SANOI:

"Hei! Olen kuullut, että teillä ajetaan tällaisen pitkän miehen asiaa. Sanon vaan tiedoks!... tuolla vankilassa saa pitkä olla vielä jalkarautoissakin. Peti on vaan 2 metriä pitkä, ja sen molemmissa päädyissä on semmoset tangot. Kun nukut niin jalkas menee tankojen väliin. Ja kun nukkuessas käännyt, niin siihen heräät ja jalkarautoissa olet. Niin että pitemmät sängyt pitäis sinnekin saada. Että tiedoks vaan... kiitos." (Klik)

Joten sietää pitkän ihmisen varoa joutumasta vankilaan... ja sairaalaan ja armeijaan ... ja hotelliin ... ja vanhainkotiin ... ja makuuvuuvuun ja ...

OTA KANTAA! Vihastuttaako tai ihastuttaako Sinua jokin asia, joka liittyy erikoiskokoon? Haluatko rohkaista muita kokonsa kanssa eläviä? Ehkä tahdot antaa vinkin, neuvon jonkin ongelman ratkaisemiseksi. Jos jotakin tällaista liikkuu mielessäsi, pistä se paperille ja lähetä yhdistyksen toimiston osoitteeseen Itäsaarentie 450, 62600 LAPPAJÄRVI tai e-mail: koputuksia@mpoli.fi

Pitkä "jalkarautoissa" vankilassa. Sänky 2 m.

OSTOSPAIKKOJA

MITTATIKKU ON TÄRKEÄ APUVÄLINE, kun ostat lapsille kenkiä. Helppo mitata sekä jalka että kenkä sisäpuolelta. Koodi nro 727-4339. Hinta 79,- mk. ELLOS, p. 0203-13131.

ELLOS KOOT:
http://www.ellos.fi/luettelo.cfm.

Helsingin Forumin KESPORT, p. 09-6122380. NIKE nro 52.

ULKOMAISIA URHEILU- JA JALKINELIIKKEITÄ

29 SPORTHAUS ROTHE, Hermannstrasse 214-216, D-12049 Berlin-Neukölln, Tel. 0 30 621 3379, Fax 30 621 3020. Erikoisala: isot koot, urheiluvaatteet ja -kengät, "ylisuuret" koot --XXXXXL ja 130. Skeittikengät --51, luistimet --52, koris-kengät --54, vaelluskengät --51, lenkkarit --53.

32 TOSCANINI, Schlossstrasse 119, D-12163 Berlin-Steglitz, Tel. 0 30 7 92 87, Fax 7 92 15 57. Liike auki: ma-ti-ke 9.30-18.30, to-pe 9.30-20, la 9.30-16.00. Nuorta muotia jokaiseen ikään. Naisten-kenkiä 42-45, miesten 46-54. Myös ongelmajaloille eri leveyksiä. Miesten urheilu- ja voimistelukengät --54. Kumisaappaat --52.

393 DE ZAANSKE SKI-KELDER, Zuiddijk 50-52, NL-1501 CM ZAANDAM, Tel. 31 75 6 16 68 80, Fax 31 75 6 70 61 50. Hiihtokenkiä --53.

SHOEINFONET: Verkko-osoitteita:
http://www.shoeinfonet.com/fspe/fsbi_it.htm
www.shoeinfonet.com/fspe/fsbi_uk.htm
www.shoeinfonet.com/fspe/fsbi_de.htm
www.straversadam.demon.nl/Pages/home_2.html (e-mail: order@straversadam.demon.nl and by phone: +31(0)20 6169973 or by fax +31(0)20 6169973.)

ERIKOISLIIKKEITÄ SHOEINFONETISTA:

WESSELS GmbH, Neustrasse 16 D-48691 VREDEN, Deutschland, Tel. +49 2564 4964, Fax +49 2564 2334 ja

WESSELS NEDERLAND BV, Nieustad, 16 7201 NP ZUTPHEN (Nederland), Tel/Fax +31 575 510413

- Maailman suurimmat valmiit kengät. Naisten varastokoot 42,5--55, miesten varastokoot 47--69. Asiakkaina mm. Sandy Allen (maailman pisin nainen), Alexander Sizolenko (maailman pisin mies) ja Matthew McGrory (mies, jolla on maailman suurin jalka).

LOUIS BIG SHOES, Via Cavour, 309 (Fori Imperiali) 00184 ROMA, Italia, Tel. +39 6 6791677. Vain suuria kokoja, miehille 46...56 ja naisille 41..46. Huom. ranskalainen kokonumerointi

10 PLUS LADIES SHOES, Contact: Natalie Knoke, 13450 Ventura Blvd. CA 91423 SHERMAN OAKS, USA, Tel. +1 818 386 - 1001, Fax +1 818 386 - 1025. E-mail: tenplussshoes@earthlink.net. Naisten kenkiä nro 10...15, myös 1/2-numerot ja leveät lestit. Mallivalikoima mukavista matalista seksikkäisiin 6" korkokenkiin. Huom. amerikkalainen numerointi

P.W.MINOR AND SON LTD. Contact: John Payne. 3 Treadeasy Avenue 14021-0678 BATAVIA, NY, Tel: +1 716-343-1500 - Fax: 1 716-343-1514. E-mail: payne@earthlink.net. USA:n johtava mukavien ja ortopedisten jalkineiden ja jalkojenhoitotuotteiden valmistaja. Laaja valikoima kokoja ja leveyksiä miehille ja naisille.

DB SHOES LTD. Contact: David Denton. Irchester Rd, Rushen NN10 9XF NORTHANTS. Tel: +44 1933359217 - Fax: +44 1933410218. E-mail: denton@dbshoes.freemove.co.uk Vanha, tunnettu, miesten suurin kokoihin erikoistunut jalkinevalmistaja. Suurin koko 15 UK

KIRPPUTORI

MYYDÄÄN NAISTEN KENKIÄ nro 8, monta paria, käytetty vain 1 h - 5 kertaa. Tiedustele p. 09-5632667.

HALUTAAN OSTAA naisten kesäsandaalit kokoa 43, mieluummin ruskeat, sekä mustat, mieluummin kiilakorkoiset kengät, joilla voi tanssia, kokoa 43. E-mail: sanna.kurki@pp.inet.fi

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA

Kysymys: Ostin lehdestämme 2/1999 esitetyt Viking-kumisaappaat nro 52. Kokonumero piti paikkansa, mutta saappaat ovat kapeata mallia. Niitä voin pitää vain ohuen sukan kanssa. Nokian Kontio-saappaissa oli hyvä, leveä lesti.

MAANVILJELIJÄ

Vastaus: Tällä hetkellä ei ole tiedossa Suomessa lisää vaihtoehtoja. "Kenkäristeily" syyskuun alussa Tukholmaan voisi auttaa kumisaappaiden nro 52 löytämisessä.

Kysymys: Olen lyhyt, rintava nainen. Lasten veneilyliivit ovat pituudeltaan sopivat, mutta eivät ylety edestä kiinni. Aikuisten liivit ovat liian pitkät ja estävät liikkeitä. Voinko jossakin teettää tilauksesta pelastusliivit?

NIMIMERKKI: TURVALLISESTI VESILLE

Vastaus: Voit kysyä puh. 09-884 2086, Power Marine, Finnoontie 3, 02270 ESPOO. Sieltä saa veneilyliivejä, pelastusliivejä myös mittatilauksena.

Kysymys: Saako KARHU-lenkkareita kokoa nro 51 ?

NIMIMERKKI: LENKILLE

Vastaus: Saadun tiedon mukaan niitä valmistetaan nro 49:ään. NIKE-lenkkareita saa yli nro 50 tilata urheiluliikkeen kautta nykyisin Belgiasta keskusvarastosta. Maahantuoja on Nike Finland, puh. 9800-6453. Kysy KARHU-lenkkareista: Matshoe Oy, Matti Salminen, puh. 019-663011, 040-5067455.

Kysymys: Tarvitsen sukelluspuvun. Mistä saa erikoiskokoja?

NIMIMERKKI: PIENI NAINEN

Vastaus: Tiedustele märkäpukuja: Finn-Suit, Pajalahdentie 9, 00200 HELSINKI, puh. 09-6922358. Märkäpukuja saa valmiina ja mittatilaustyönä. Tiedustele kuivapukuja: Sukelluspuku Loitokari Oy, Konekatu 5, 05830 HYVINKÄÄ, puh. 019-454597. Mittatilaustyö.

Kysymys: Mistä voisin saada naisten juhla-kengät nro 46 ? Ottaisin mieluiten nuorisomallia, koska olen 12-vuotias tyttö. Käytössäni on tällä hetkellä vain miesten maiharit ja lenkkarit. Juhlavaatteet 183 cm pituuteeni olen kyllä saanut, koska tätäni on ompelutaitoinen.

UUSI JÄSEN ITÄ-SUOMESTA

Vastaus: Heti ensimmäinen jäsenpostisi sisältää Suomessa tällä hetkellä jalkineita valmistavien suutarien yhteystiedot. Valmiina ei ole täältä saatavilla kysymääsi kokonumeroa. Voit kyllä kysyä asiasta myös Kenkäkauppa Kristiinalta, jonka yhteystiedot myös saat jäsenpostissa.

AUTOASIAA

Lehtemme alkukesän numerossa 2/1999 meillä oli juttua autoista, jotka aina kiinnostavat autoilevia, "standardeista poikkeavia" jäseniämme. Olemme saaneet vastauksia eri autotahoille lähettämiimme kirjeisiin:

AUTOLIITON TOIMITUSJOHTAJA PASI NIEMINEN kirjoittaa yhdistyksellemme 2.7.1999:

"Kiitos kirjeestänne, jossa oli paljon hyviä ehdotuksia ja näkökulmia siitä, mitä autoa testattaessa tulisi huomioida. Tulemme varmasti hyödyntämään ideoitanne. Ongelma on minulle henkilökohtaisestikin hyvin tuttu."

...

LIIKENNEVAKUUTUSKESKUS, joka on vakuutusyhtiöiden liikenneturvallisuustoimikunta (VALT), lähetti meille 5.7.1999 seuraavansisältöisen kirjeen:

"Kiitos kirjeestänne koskien isojen renkien turvallisuusriskiä ja myös isokokoisten vauvojen sijoittamista yhdessä pitkien ihmisten kanssa autoihin. On hyvä, että eri tavoin tuotte asiaa esiin."

Olemme lähettäneet kirjeenne tiedoksi Autotuojat ry:lle, jolla on mahdollisuus saattaa asia autonvalmistajien tietoon ja sitä kautta saada parannuksia aikaan. Asiasta kannattaisi ehkä olla myös yhteydessä autojen vertailutestejä tekeviin autolehtiin, koska heidän huomautuksiaan seurataan. Osaltamme koetamme kansainvälisissä yhteyksissämme tuoda asiaa esiin. Tämän allekirjoitti ystävällisin kesäterveisin **LASSE HANTULA**.

...

AUTOJEN MUUTOSTOITA SUORITTAJAA MM. SEURAAVA YRITYS:

HANDIKAR OY, Piikkuja 4 A 9, 01600 VANTAA, p. 09-5042385 ja 0400-438307.

...

INFO

YHDISTYKSEEMME OTETTU YHTEYTTÄ:

- Opetusministeriö 20.06.1999:
UNESCO:n hallitustenvälinen konferenssi, toimintasuunnitelma. Valtioneuvoston periaatepäätös hallinnon toimenpiteistä toimintasuunnitelman johdosta, yhdistykselle tiedokantaan ilmoittautumislomake.
- Kuluttajatutkimuskeskus, Helsinki, 16.06.1999

ME OLEMME OTTANEET YHTEYKSIÄ ERI TAHOIHIN ASIOIDEN HOITAMISEKSI:

- Palaveri SELVIITYMISOPPAAN tekijän kanssa.
- Perinnöllisyystutkija, pituudesta.
- Eduskunta; muutama pitkä kansanedustaja, kirjeemme eduskuntaryhmille 1997.
- Autoasiat: Liikenneturvakeskus, Autoliitto ry.
- Juhani Brander, erityiskokojen mittataulukot, erikoiskokojen valmistajien koulutus.
- Sosiaalipolitiikan laitos, erityisryhmät.
- Kuluttajatutkimusprojekti Lahdessa, erityisryhmät.

MEDIASSA ASIAMME ON OLLUT ESILLÄ:

- "Torstai"-lehti 1.7.1999 (kolme tekeillä).

LIIKE-ELÄMÄSSÄ TAPAHTUNUT:

- Naisten pienikokoisten renkien erikoisliike SuukkoVarpaat avattu heinäkuussa Tampereella

NETTIMAAILMAN TAPAHTUMA:

- Uudet www-sivumme ovat olleet nähtävissä 12.07.1999 alkaen. Ne on suunnitellut **Sanna Leppänen**, ja niitä ylläpitää **Minna Markow**.

JÄSENMAKSU:

- Vuoden 2000 jäsenmaksua varten seuraavan Kengän Koputuksia -lehden (nro 4/1999) väliin laitetaan tilillepanokortti. Jäsenmaksu maksetaan vuoden 2000 puolella tammikuun 2000 aikana, ja tilillepanokortin viitekohtaan kirjoitetaan jäsenen nimi.

SELVIITYMISOPAS:

- Lokakuussa 1999 postitetaan jäsenistölle SELVIITYMISOPPAAN kokoamiseen liittyvä materiaali. Seuraa postia ja "teroita kynäsi". Kiitos!

OSOITTEENMUUTOKSET JA MAHDOLLISET EROAMISILMOITUKSET:

- annetaan puhelimitse: Elise Salonen, p. 09-5636308 ja 040-7002850, tai sähköpostitse: ellu.salonen@kolumbus.fi. Elise Salosen kotiosoite: Vetelintie 5 F 88, 00420 Helsinki.

KORJATTUJA OSOITETIETOJA:

KING SIZE SKOR, Tegnergatan 51, 111 61 Stockholm, tel. 08-207840. Auki ti-pe 12-18, la 10-13. Naisten koot 32-35, 42-46.

LUCKY SKATE OY LTD. Taitoluistelun erikoisliike, Päivärinnankatu 7b, 00250 Helsinki, p. 09-4773009, 050-5448505, huolto 050-5589984, fax 09-5061196. Auki ma-pe 12-18, la 10-14.

SYYSKOKOUS MARIELLA-LAIVALLA 3.9.1999:

Kun lähdet Viking Mariellalle Helsingin Katajanokalle, ota mukaasi tämä lehti, koska siinä on toimintasuunnitelmachdotus ja talousarvioehdotus vuodelle 2000. Yhdistys tarjoaa syyskokouksen osanottajille kahvit kokouksen yhteydessä. Nähdään laivalla!

Jiihaa!

Tervetuloa ravintola Kantri-Stariin (Mäkelänkatu 2, Helsinki) lauantaina 11.09 klo 18.30. Rivitanssi opetusta klo 19 - 21, 20 mk - suosittelimme. Myöhemmin eloisaa kantria by Tennessee Plates. Narikka 5 mk, sisäänpääsy klo 21 jälkeen 30 mk. Pukeutuminen rentoa: buutsit, stetsonit, farkut tai muu kantri-henkinen pukeutuminen helpottaa tunnelmaan pääsyä, mutta mui-takaan ei vieroksuta.

Puolen vuoden kokemuksella voimme sanoa rivitanssin olevan hauskaa ja kantriporukan rentoa ja mukavaa. Lisää voit kysellä: Liisa Lavi-Eskelinen ja Ari-Jukka Eskelinen
09-349 64 83 tai 040-55 45 753.

Pieni- ja Isokenkäiset ry
Små och stora skor rf

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2000

YLEISTÄ

Pieni- ja Isokenkäiset ry on vuonna 1996 rekisteröity, yleishyödyllistä toimintaa harjoittava, valtakunnallinen perhejärjestö. Sen jäsenet ovat erikoiskokoisia, hyvin lyhyitä ja pitkiä henkilöitä. Jäsenistöllä on yhteinen ongelma: tarvittavien tuotteiden koot poikkeavat valmistajien standardeista, välttämättömiä tuotteita ei ole joko lainkaan saatavana tai tuotteet ovat kooltaan sopimattomia. Seuraukset ovat ilmenneet muun muassa minäkuvan vääristymisenä, sosiaalisista tilanteista syrjäytymisenä, harrastusmahdollisuuksien menetyksenä, tukirangan ja jalkojen kroonisina sairauksina, turvallisuuden heikentymisenä työsuojelun ja liikenteen alueilla, rakentamisstandardien aiheuttamana tapaturmavaarana sekä epämukavuutena kodeissa, työpaikoilla ja julkisissa tiloissa. Erikoiskokoisten lasten ja nuorten kasvuvaiheen ongelmista olemme erityisen huolestuneita.

Jäsenistö ja hallinto

Aikuisikäisen jäsenistön mitat:

Naiset: pituus alle 160 ja yli 170 cm

kenkä: nro 35 tai pienempi ja 42 tai isompi

Miehet: pituus alle 170 ja yli 190 cm

kenkä: nro 39 tai pienempi ja 46 tai isompi

Yhdistyksen jäsen voi olla: varsinainen, perhe-, kannatus- tai kunniajäsen. Yhdistyksen toimintaa johtaa hallitus, johon kuuluvat puheenjohtaja, 4-6 muuta jäsentä sekä 2-10 varajäsentä.

Talous ja varainhankinta

Toiminta rahoitetaan osittain jäsenmaksutuloilla ja ilmoitustilan myynnillä jäsenlehestämme. Avustusten saaminen on välttämätöntä toimintamme toteutumiseksi suunnitellussa laajuudessa.

Tavoitteet

- 1) Toiminnan laajentumisen johdosta ja sen jo osittain vakiinnuttua on ilmennyt tarve palkata aluesihteerin, joka
 - toimii yhdistyksen sihteerinä
 - ylläpitää jäsen- ja yritysrekistereitä
 - kokooa rekistereistämme tilastotietoja tarvittaessa eri tahojen käyttöön
 - vastaa yhdistyksen koulutustilaisuuksien ja asiantuntijaluentojen järjestämisestä
 - toimii yhdistyksen tukihenkilönä sekä paikallisjaostojen ja kansainvälisten kontaktien yhteyshenkilönä
- 2) Pyrimme edelleen vaikuttamaan siihen, että Tuottajat
 - pitävät erikoiskokoja varastomyyntissä, jotta niitä on aina saatavilla
 - kehittävät uusia mallistoja kohderyhmillemme
 - luovat nyt käytössä olevan mittataulukon rinnalle uuden taulukon, jossa leveyden lisäksi huomioidaan myös pituus, esimerkiksi: C = normaali, D = tukeva, I = pituus huomioitu
 - merkitsevät kenkien lestin leveyden ja kokonumeron näkyviin keskelle kengän sisäpohjaa

Kauppiaat

- ottavat myyntiin erikoiskokoisia tuotteita
- perustavat erikoiskokoisille tuotteille selvin merkinnöin varustetut omat osastot tai hyllystöt
- tiedottavat erikoiskokoisten tarjonnastaan aina lehti-ilmoituksissaan, näyteikkunoissa yms.

Järjestämme tuotemessut lokakuussa 2000 selvittääksemme, mitä tuottajia, kauppiaita ja tuotemerkkejä Suomessa siihen mennessä on erikoiskokoisia varten. Varaamme tilat tuotteiden sovitukseen ja mahdollisuuden ostamiseen. Kävijät näkevät kerralla enemmän tarjolla olevia vaihtoehtoja ja voivat esittää mielipiteitään ja toivomuksia. Kauppiaat ja tuottajat tapaavat kerralla suuremman joukon asiakaskuntaansa, jolloin he voivat arvioida muun muassa sen määrää tulevia tuotantosuunnitelmiaan varten.

- 3) Ollaan yhteydessä yleiseurooppalaisia standardeja valmisteleisiin tahoihin ja vaaditaan huomioimaan myös erikoiskokoiset ihmiset. Standardit vaikuttavat mitoituksiin mm.:
- asuntorakentamisessa
 - julkisissa tiloissa
 - majoitustiloissa
 - liikennevälineissä
 - turvavarusteissa
 - vaatteissa
 - jalkineissa
 - huonekaluissa
- 4) Ollaan yhteydessä Suomen päättäjiin, jotta erikoiskokoisten henkilöiden ongelmia kartoittava ja ratkaisuja löytävä työryhmä tulisi perustetuksi vuonna 2000. Työryhmän avulla on tarkoitus
- suunnitella menetelmä, miten väestön pituutta ja jalan kokoa voidaan jatkuvasti seurata ja tilastoida sekä luovuttaa tiedot erikoiskokoisten lukumäärästä tuottajille ja kauppiaille
 - selvittää, mitä tukitoimia tarvitaan, jotta edellä mainittujen mittaustulosten pohjalta voidaan luoda mittataulukko eri teollisuuden alojen suunnittelijoiden tarpeisiin
 - kartoittaa tuotteet, joista Suomessa ei ole saatavana erikoiskokoja
 - selvittää, mille taho(i)lle valtion tukitoimet tulisi kohdistaa, jotta tuotteista olisi aina saatavilla erikoiskokoja, valikoimat olisivat monipuolisempia ja hinnat samat kuin vastaavien standardikokoisten tuotteiden
 - selvittää mahdollisuus erikoiskauppojen verkostoon, ml. autosta myynti ja postimyynti
 - selvittää erikoiskokoisten tasa-arvo muihin kansalaisiin verrattuna mm. taloudellisesti, kun huomioidaan kalliimmat tuotehinnat, harvemmat myymälät, kauppamatkat ja yöpymiskulut
- 5) Erityisryhmämme on valtion taholta tunnustettava yhdeksi väestöryhmäksi niiden väestöryhmien joukossa, joita tuetaan tasa-arvoisuuden nimissä.
- 6) Toimitaan edelleen siten, että tulevaisuudessa Suomessa keskeisellä paikkakunnalla on erikoiskokoisten tuotteiden tavaratalo. Sieltä erikoiskokoinen voi ostaa kokonsa edellyttämiä vaatteita, kenkiä, liukuesteitä, kypäriä, veneilyliivejä, isoja turvaistuimia, huonekaluja, vuodevaatteita, urheiluvälineitä, ruumisarkkuja yms. Tavaratalon tuotteita myydään myös postimyyntinä sekä Suomessa että muihin maihin. Jo nyt pidämme yhdistyksen internetkotisivun välityksellä kiinteää yhteyttä vastaaviin ulkomaisiin yhdistyksiin, joiden erikoiskokoiset ovat osoittaneet kiinnostusta ostaa mm. suurikokoisten suomalaisten tuotteita. Haluamme tukea nimenomaan suomalaista työllisyyttä. Haluamme edistää tiedon leviämistä markkinaraosta, joka laajenee entisestään, kun eri maiden erikoiskokoiset ihmiset verkottuvat yhteen potentiaalisiksi asiakaskunnaksi.

- 7) Jäsenmäärän lisäämiseksi ja yhdistyksen toiminnan tunnetuksi tekemiseksi pyrimme edelleen esiintymään aktiivisesti tiedotusvälineissä. Yhdistyksemme jäsenmäärä on yksi rahoituksen saamisen peruste erikoiskokoisten tuotteiden valmistukselle ja markkinoinnille.
- 8) Tiedotusvälineiden kuluttaja-asioiden toimittajia ja kuluttajaviranomaisia pyydetään tarvittaessa huomioimaan myös erikoiskoot jakamassaan informaatiossa.

VARSINAINEN TOIMINTA

Toiminta erikoiskoosta johtuvien ongelmien tietoon saattamiseksi ja niiden korjaamiseksi. Tarkoitusta varten yhdistys ylläpitää jäsenrekisteriä, johon kerätään erikoiskokoihin liittyviä tietoja. Niitä voidaan luovuttaa standardien laatijoille, suunnittelijoille ja muille tietoa tarvitseville tahoille. Osallistumme edelleen monenlaisiin tietojenkeruuprojekteihin, jotka koskevat henkilöiden mittoja, terveyttä, tuotteiden käyttömukavuutta jne. Jäsenlehdessämme esitetään osallistumispyyntöjä erilaisiin tutkimuksiin ja jäsenistöä myös informoidaan tutkimusten tuloksista.

Toiminta ergonomisesti oikeiden, tukirangan sairauksia ja tapaturmia ehkäisevien sekä myönteistä minäkuvaa tukevien tuotteiden saatavuuden edistämiseksi.

Toiminta erikoiskoosta johtuvan syrjäytymisen estämiseksi:

Yhdistys järjestää erikoiskokoisille seminaari- ja messutapahtuman, ERIKO 2000, Helsingin Wanhassa Satamassa sunnuntaina 22.10.2000 klo 10 – 17. Ohjelmassa on terveyteen liittyviä luentoja havaintoesityksineen. Tuotteiden esittelijöitä ja kävijöitä odotetaan koko Suomesta. Kävijöillä on mahdollisuus tutustua tuotteiden ja palveluiden tarjontaan ja tehdä hankintoja keskitetysti "yhden päivän tavaratalossa". Tiedotamme tapahtumasta myös Venäjälle, Viroon, Ruotsiin ja Norjaan sekä www.mpoli.fi/koputuksia/ -kotisivumme kautta laajemmaltikin. Kevään 1998 messuille saapui kävijöitä jopa Virossa, vaikka tapahtumasta tiedotettiin silloin vain Suomessa. Laadimme taas yhteenvetoon kävijöiden ja yrittäjien palautteesta. Yhteenvedo auttaa messujen edelleen kehittämisessä ja siitä on apua myös yritysten tuotevalikoiman laajentamisessa. Kehitämme ERIKO-messuista säännöllisesti toistuvan, kansainvälisen tapahtuman.

Tiedotustoiminta

Kengän Koputuksia- jäsenlehdessämme tiedotamme: kokouksista, ajankohtaisista tapahtumista, ostospaikoista, uutuustuotteista, jäsenkyselyistä ja –tutkimuksista. Jäsenkyselyillä kerätään esim. yrittäjille tietoa mittataulukoiden ja kaavojen valmistamiseksi jäsenistön tarpeita varten. Lehdessä annetaan ohjeita mm. jalkojen terveydenhoitoon ja kenkien valintaan liittyen sekä neuvoja kuluttaja-asioissa. Yleisönosasto tarjoaa kanavan mielipiteiden esittämiseen. Lehden sisältöä kehitetään ja laajennetaan sekä painosua parannetaan sen mukaan kuin varat sallivat. Jäsenlehti lähetetään jäsenistön lisäksi vastaaville pohjoismaisille yhdistyksille, Suutarinliikkeiden Liitolle, Jalkojenhoitajien Liitolle, Lyhytkasvuiset ry:lle, joillekin terveysalan ammattilaisille ja sosiaalitoimistoille. Yhdistyksemme lehteä ovat pyytäneet nähtäväkseen myös jotkut tiedotusvälineiden edustajat ja lehdessämme mainostavat yritykset.

Ostospaikkatietoja on kerätty koko yhdistyksen toiminnan ajalta ja ne ovat saatavana päivitettävänä luettelona.

Yhdistyksellä on kotisivu, jonka osoite on: www.mpoli.fi/koputuksia/ ja yhdistykselle voi lähettää sähköpostia osoitteella: koputuksia@mpoli.fi. Tarvittaessa tiedotetaan jäsenkirjeellä.

Yhdistyksestä on laadittu esite, joka kertoo erikoiskoon ongelmista ja asian kansainvälisyydestä. Sitä on lähetetty tiedoksi jäseneksi liittymistä suunnitteleville sekä em. yhteistyötahoille.

Alueellinen toiminta sekä kokous- ja koulutustoiminta

Perustetaan aluetuomisto, jota hoitaa aluesihteri. Jatketaan paikallisosastojen perustamista ja valitaan niihin yhteyshenkilöt. Yhteyshenkilöt kokoontuvat keskinäisiin palaveriin kokemusten vaihtamiseksi, yhteyksien vahvistamiseksi ja oman toiminnan kehittämiseksi. Valtakunnallisten kokoustemme ja alueellisten tilaisuuksien yhteydessä järjestetään koulutusta ja asiantuntijaluentoja eri aiheista, mm. jalkojen ja tukirangan terveyteen sekä oman kokonsa ja itsensä hyväksymiseen liittyen. Yhdistys pitää kaksi sääntömääräistä kokousta toisen keväällä ja toisen syksyllä seminaaritapahtuman yhteydessä.

NUORISOTOIMINTA

Tavoitteena on auttaa nuoria jäseniämme hyväksymään erikoiskokonsa. Yhdistys antaa koulutusta tukemaan myönteistä minäkuva. Tietoa välitetään myös erikoiskoon aiheuttamista tukirangan sairauksista ja niiden ehkäisemisestä. Kuntien edustajia informoidaan neuvola- ja kouluikäisten, erikoiskokoisten lasten ongelmista ja niiden ratkaisuista mm. messuseminaarin yhteydessä.

Selviytymisopas

Oppaan kokoamista jatketaan vuonna 2000. Tavoitteena on, että opasta on saatavana lokakuun seminaari- ja messutapahtumassa.

Ergonomisesti oikeat kalusteet koululaisten työpaikoille

Järjestetään luentotilaisuus, jonka yhteydessä yleisöllä on mahdollisuus koeistua säädettävissä pulpeteissa. Näitä esittelee fysioterapeutti Ritva Lehto Tampereen aluetyöterveyslaitoksesta. Tilaisuudesta tiedotetaan Kuntaliiton lehden kautta kuntien neuvola- ja kouluasioista päättävillä henkilöillä. Myös Selkälitto, Lyhytkasvuiset ry, Fysioterapeuttien Liitto ja Jalkojenhoitajain Liitto saavat tiedotteet sekä kutsukortit.

Alaraajojen virheasentojen vaikutus ryhtiin

Järjestetään luentotilaisuus, jossa luennoi fysioterapeutti Jukka Kangas. Yleisöllä on mahdollisuus jalkojen tutkimukseen kävelymaton avulla. Erikoiskokoisen kengän tarvitsija joutuu ostamaan kengät, jotka eivät lestickään "istu". Tämä lisää alaraajan virheasentoa, joka vaikuttaa koko tukirankaan. Alaraajojen virheasento on erityisesti erikoiskokoisten ihmisten ongelma, joka pahenee iän lisääntyessä. Luentoaihe on erittäin tärkeä, jotta asia tiedostetaan lapsen ensikengistä lähtien.

Erikoiskokoisten nuorten liikuntaharrastukset

Edistetään erikoiskokoisten nuorten henkilöiden liikuntaharrastuksia siten, että välitetään tietoa urheilujalkineiden ja -välineiden ostopaikoista. Tuotteita ei ole saatavissa yleensä urheiluliikkeistä. Tytöt iältään 12-17 vuotta pyytävät yhdistykseltä tietoa 42-46 -numeroisista taitoluistimista liikuntatunneilleen. Pojat tarvitsevat 49-53 -numeroisia hiihtokenkiä, luistimia, rullaluistimia, laskettelukengkiä, jne. Yhdistyksemme kerää ostopaikkatietoja kotimaasta ja ulkomailta, toimittaa

tiedot tarvitsijoille julkaisemalla lehteä, käyttämällä puhelin- ja internetyhteyksiä, sekä järjestää myyntimessujen avulla tuotteiden ostamismahdollisuuden.

Turvallisuus

Isokokoisten vauvojen turvallisuus:

Isokokoiset vauvat ja heidän turvaistuimensa eivät mahdu autoon sijoitettavaksi selkäreppösuuntaan, kuten Liikenneturva ja vakuutusyhtiöt suosittelevat. Yhdistys jatkaa tiedottamista tästä epäkohdasta, jotta se saataisiin korjattua. Yhdistyksen lehdessä on julkaistu tietoa erikoiskokoiselle perheelle soveltuvista automerkeistä. Tätä tietoa päivitetään.

Opas henkilösuojaimista

Erikoiskokoisilta henkilöiltä puuttuvat heille sopivat henkilösuojainkoot. Esitämme työsuojeluviranomaisille henkilösuojainoppaan laatimista. Oppaasta tulee löytää tiedot työssä tarvittavista suojaimista, niiden kokojen saatavuudesta ja hankintapaikoista joko Suomessa tai ulkomailla. Opasta on jaettava työvoimatoimistoihin ja ammattiin valmistaviin oppilaitoksiin. Täten ammattia suunnitteleva erikoiskokoinen nuori saisi etukäteen tietoa mahdollisuuksistaan henkilösuojainten suhteen ja voi hakeutua itselleen sopivampaan ammattiin.

Syrjintä

Yhdistyksemme kerää jäsenistöltään tietoa kaikesta mahdollisesta koon perusteella tapahtuvasta syrjinnästä. Esimerkiksi työturvallisuusmääräysten noudattaminen tulee työnantajalle kalliiksi, mikäli erikoiskokoiselle työntekijälle joudutaan teettämään henkilösuojaimia tilaustyönä.

Erikoiskokoisen nuoren syrjäytymisen estäminen

Välitetään tietoa urheiluvälineiden saatavuudesta sekä vaatteiden ja jalkineiden ostopaikoista kotimaassa ja ulkomailla. Näin pyritään estämään nuoren syrjäytyminen harrastettaessa urheilua ja osallistuttaessa sosiaalisiin tilanteisiin.

Tapahtumat kotimaassa ja ulkomailla

Koko perheen tapahtumissa nuoret jäsenemme voivat tavata muita ikäisiään ja kokoisiaan nuoria. Internetin ja postin välityksellä yhdistys pitää jatkuvasti yhteyttä vastaaviin kansainvälisiin järjestöihin. Tarvitsemme varoja kansainvälisen yhteistyön tiivistämiseen.

Samaistuminen muihin nuoriin pukeutumisen avulla

Yhdistys järjestää tapahtuman, jossa on mahdollisuus ostaa mm. erikoiskokoisia vaatteita ja kenkiä. Pyritään järjestämään nuorisomuotinäytös, mikä on vaikeaa, koska kysymyksessä ovat erikoiskoot. Mallistoa erikoiskokoisille nuorille ei juuri ole, koska kaupalla ei omasta mielestään ole taloudellisesti mahdollisuutta kiinnostua marginaaliryhmästämmme. Tapahtuman paikan on oltava keskeinen, ja esiintyjien julkisuuden henkilöitä. Yhdistyksemme maksaa suurimman osan kuluista. Vain näin menetellen voimme saada tilaisuuteen myyjiä ja varmistaa kenkien ym. tuotteiden ostomahdollisuuden nuorillemme. Viite: Kengän Koputuksia nro 2/1998, messupalaute sivuilla 23-29.

Hallitus

TALOUSARVIOEHDOTUS VUODELLE 2000

MENOT	MK	TULOT	MK
Aluesihteerin palkkaus	90.000	Jäsenmaksutulot	40.000
Messukulut	30.000	Ilmoitustulot	5.000
Asiantuntijaluennot	20.000	Avustukset	192.000
Kansainvälinen yhteistyö	6.000		
Selviytymisopas	10.000		
Lehtikulut	14.000		
Puhelinkulut	13.000		
Postikulut	10.000		
Matkakulut	4.000		
Paikallistoiminta	5.000		
Kokoukset	5.000		
Muu toiminta	1.000		
Kirjanpito	5.000		
Toimistotarvikkeet	2.000		
Palvelumaksut	2.000		
Laittehankinnat	20.000		
YHTEENSÄ	237.000		237.000

Hei sinä, leveysmitoiltasi pieni nainen!

Et löydä sopivia vaatteita juuri mistään. Joudut liian usein turvautumaan joko lasten vaate osastoihin tai ompelijan palveluihin. Nyt sinulla olisi loistava tilaisuus vaikuttaa juuri sinulle sopivien vaatteiden saatavuuteen.

Olemme kaksi opiskelijaa, tulevia vaateusteknikoita Joensuusta. Tarkoituksenamme olisi tehdä päättötyönä nuorekas mallisto pienikokoiselle naiselle. Pienikokoisella tarkoitamme siroja naisia, jotka voivat olla hyvinkin pitkiä (yli 173 cm) tai lyhyitä (alle 160 cm), mutta leveysmitat ovat kuitenkin niin pieniä, että tavallisista vaatekaupoista ostetut vaatteet näyttävät päällä teltoilta ja pituusmitatkin menevät miten sattuu. Jotta malliston kaavoitus onnistuisi hyvin, tarvitsemme apuasi. Sinun tarvitsee vain vastata oheiseen kyselyymme ja postittaa se meille mahdollisimman pian.

1. Mikä on se kokonumero, jota yleensä käytät? _____

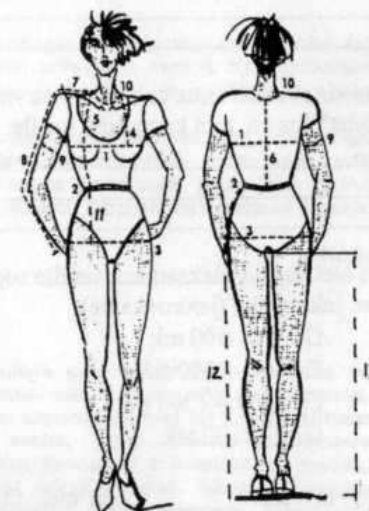
2. Mistä yleensä hankit vaatteesi?

- ☐ lasten osastoilta
- ☐ erikoisliikkeistä
- ☐ teetän ompelijalla
- ☐ teen itse

3. Mitä vaatteita on vaikeinta löytää?

- ☐ työasuja
- ☐ juhla-asuja
- ☐ vapaa-ajanasuja
- ☐ housuja
- ☐ hameita
- ☐ mekkoja
- ☐ puseroita
- ☐ jakkuja
- ☐ takkeja

4. Kaavoituksen onnistumiseksi olisi erittäin tärkeää tietää myös vartalosi mittoja (käytä kuvaa apunasi)

- 0) vartalon pituus
- 1) rinnan ympärys (rinnan korkeimmalta kohdalta)
- 2) vyötärön ympärys (kapein kohta vyötäröllä)
- 3) lantion ympärys (lantion leveimmältä kohdalta)
- 4) rinnan korkeus (olkapään korkeimmalta kohdalta eli kaulan juuresta rinnan kärkeen)
- 5) yläosan etupituus (rinnan korkeudesta jatkettuna vyötärölle)
- 6) selän pituus (ensimmäisestä kaulanikamasta vyötäisnauhan alareunaan)
- 7) olan pituus (kaulan juuresta olkapään reunaan)
- 8) käsivarren pituus (olkapäästä kyynärpään yli ranteeseen)
- 9) olkavarren ympärys (käsivarren yläosan leveimmältä kohdalta)
- 10) kaulan ympärys (kaulan juuresta)
- 11) pituusmitta vyötäröltä lantion leveimpään kohtaan
- 12) sivun pituus (mitta sivusta vyötäröltä lattiaan)
- 13) lahkeen sisäpituus (haarasta lattiaan)

5. Mikä tai mitkä ovat yleisimmät ongelmat esim. seuraavissa vaatekappaleissa? (esim. missä kohta on väljää tai mistä kiristää, mikä kohta on liian lyhyt tai mikä liian pitkä)

housut _____

pusero _____

jakku _____

6. Millaisista vaatteista pidät eniten? (esim. klassisista, muodikkaista, romanttisista....rennoista, tyylikkäistä, urheilullisista...kerro mieltymyksesi)

7. Onko sinulla harrastus tms. johon tarvitset erikoisvaatetusta, mutta et mistään saa sellaista sopivaa? Jos on, niin kerro siitä meille.

8. Mitä olet valmis maksamaan sinulle sopivista vaatteista?

Esim. jakkupuku (jakku+hame)

- ☐ 300 -500 mk
☐ 500 -1000 mk
☐ 1000 - 1500 mk
☐ yli 1500 mk

9. Kerro vielä ikä _____ v. ja olet ☐ opiskelija

☐ töissä

☐ työtön

10. Jos sinulle jäi vielä joku asia kaivelemaan mieltäsi tai sinulla olisi vielä jotain huomautettavaa vaateongelmistasi, kerro niistä meille vapaasti.

Toivomme, että vastaisit kyselyymme viimeistään syyskuun 15. päivään mennessä. Vastaukset voit lähettää osoitteeseen: *Helen Reijonen, Suksimestarintie 9 B 6, 80140 JOENSUU* tai voit vastata kysymyksiin myös sähköpostiosoitteeseen tanjaioenvaara@hotmail.com Kirjoitit vain numeron jälkeen vastauksen. Paljon kiitoksia vaivannäöstäsi! Vaikutetaan yhdessä sopivien, kauniiden vaatteiden helpompaan saatavuuteen!

Kesäterveisin:

Tanja Joenväärä ja Helen Reijonen

LEHDISTÄ LAINATTUA

ERITYISRYHMIEN PALVELUTARPEISTA KIRJOITTAI INVALIDITYÖ-LEHTI:

Tutkija *Anna Metteri* Tampereen yliopistosta käsitteli erityisryhmien palvelutarpeita. Hänen puheenvuoronsa perustui Sosiaali- ja terveysjärjestäjien yhtelstyöyhdistys YTY ry:n ERI-projektin aineistoihin ja erityisesti 1998 toteutettuun kohtuuttomuuskyselyyn.

Hänen mukaansa hyvinvointivaltiomme lakien ja säädösten perusteluina on ollut tasa-arvoisten mahdollisuuksien ja kohtuuden periaate ja ajatus, että julkisella vallalla on vastuu kansalaisten hyvinvoinnista.

Selkeiden luokitusten välimaastoon jäävät ihmiset tai standardista poikkeavat asiakkaat joutuvat välilinputoajan asemaan erillaisissa palveluissa ja etuuksissa, vaikka heidän tarpeensa ja ongelmansa olisivat olisi vähäisiä.

IT-LEHTI 7-8/99

JALKATERAPIAN LEHTORI IRMELI LIUKKONEN KERTOO:

"Jalat ovat teini-ikään saakka kuin vahaa, jota kengät voivat muokata hyvään tai huonoon suuntaan. Markkinoilta olisi saatava enemmän eriläyviä kenkiä. Kapeajalkaiset nuoret tarvitsevat kenkään paksun pohjallisen, jotta jalka ei hölsky, ja leveäjalkaiset taas runsaasti kärkeilä."

Nykyistä nuorten kenkämuotia Liukkonen pitää suhteellisen terveellisenä, mutta on huolissaan jalkineiden yksipuolisesta kulutuksesta. "Meillä suomalaisilla on se vika, että ostamme alvan liian vähän kenkiä vuosittain. Me elämme ilmastossa, jossa jalat pitäisi suojata jalkineilla erityisen huolellisesti. Käyttötarkoituksesta riippuen tarvitsemme ainakin neljä kengät vuodessa."

HeSa

TARKAT MITAT

Vaatteiden sovittaminen on usein hikiä ja tuskallista puuhaa. Onneksi tekniikka on tulossa siihenkin avuksi. 3D-kehoskanneri pystyy ottamaan ihmisen mitat sekunneissa, jonka perusteella hänelle voidaan valmistaa täsmälleen sopivat vaatteet tai kengät. Mittaus tapahtuu optisten sensoreiden ja laser-säteiden avulla, jotka tekevät asiakkaasta virtuaalisen 3D-mallin tietokoneen muistiin. Skannattua kuvaa, ei siis asiakasta itseään, käytetään sitten mittaamisen pohjana, ja mitat ovat erittäin tarkat. Nämä mittatiedot voidaan sitten syöttää malli-, materiaali- ja väritietojen kanssa suoraan valmistajan tuotantolaitokselle, jossa vaate tai kengät valmistetaan. Asiakas voi saada myös itselleen diskettillä kopion 3D-mallistaan myöhempiä käyttöä varten. Saksalaisen Tecmath GmbH & Co. KG:n kehittämä mittaprosessi esiteltiin EuroShop99-messuilla Düsseldorfissa.

MARKKINOINTI-MYYNTIMIEHET 2/99

ONGELMIA YLHÄÄLLÄ (= PITKILLÄ IHMISSILLÄ)

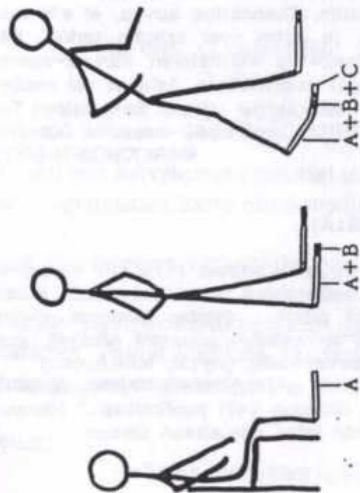
Pennsylvaniassa Yhdysvalloissa päättyi sunnuntaina (11.7.99) kansainvälinen kokous, johon on erikoiset pääsyvaatimukset. Osallistujaksi haluavien naisten on oltava vähintään 180 ja miesten vähintään 190 senttiä pitkiä. Pitkien ihmisten yhdistykset haluavat joukkovoimallaan painostaa esimerkiksi sairaaloihin pitempiä sänkyjä, autoihin enemmän sisätilaa, ja halvempia hintoja mittailausvaatteille. (Hyvä!, toim.huom.)

190-senttinen Joan kertoi yhden esimerkin arklongelmista: "Ajatelkaa mitä tuntuu tiskata päivä toisensa jälkeen, kun tiskipöytä ulottuu vain puoliin." Hänen 210-senttisellä aviomiehellään Janilla on vielä vähemmän intoa pesualltaan ääreen.

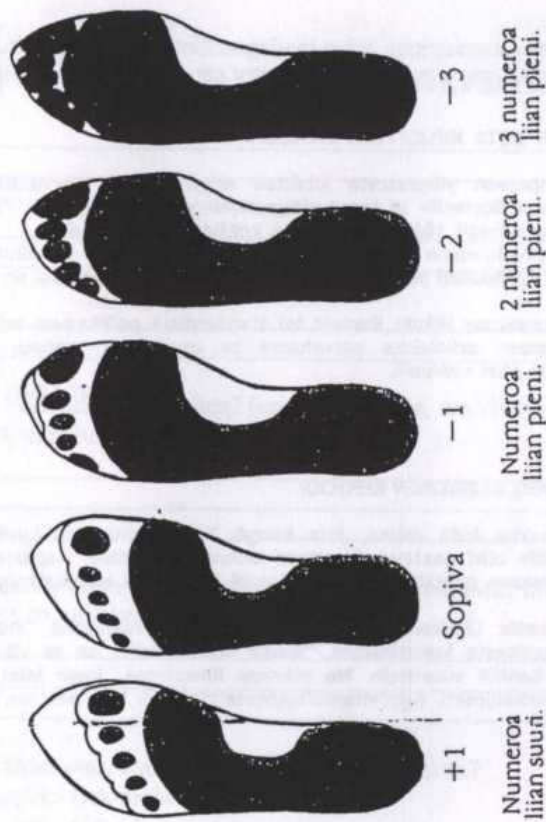
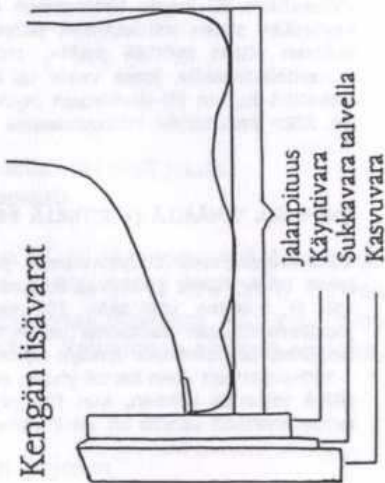
HeSa 11.7.99

Kengässä oltava tyhjää tilaa varpaille.

A - jalan pituus istuessa
B - seisten (jalan mitausasento)
C - käyvävara

Kengän lisävarat

+1 Numeroa liian suuri.
Sopiva
-1 Numeroa liian pieni.
-2 2 numeroa liian pieni.
-3 3 numeroa liian pieni.

Kengässä oltava 5 mm KÄYNTIVARA.
Lapsilla lisäksi oltava KASVUVARAA 6-10 mm.

KENKÄNEUVOSTO
Fredrikinkatu 67 E 42
00100 Helsinki
09-444 443

TÄTÄ LEHTÄÄ OVAT KUVITTANEET:
ANNE HIIPAKKA, MALJU HAVINEN JA MARJA VIITANEN.

KENGÄN KOPUTUKSIA NRO 3/1999

Pieni- ja isokenkäiset ry:n jäsenlehti
elokuu 1999

SISÄLTÖ:

s. 2	Yhdistyksen luottamushenkilöt, lehden toimitustiedot
s. 3	Pääkirjoitus, Maiju Havinen
s. 4	Elise napisee; syyskokous Viking Marileilla 3.9.99
s. 5	Meidän kesken:
	- Yhteyshenkilöt
	- "Jatkokertomus": jäsenet tervetuloa
	- Palvelukseen halutaan atk-rekisterin pitäjä
s. 7-13	Terveys:
	- Pitkäkasvuisuuden muut syyt, jatkoa nrossa 2/1999
	Julkaistuun artikkeliin
	- Perinnöllisyyslääketieteen palveluita Suomessa
	- Seikäkiuluista
	- Erikoiskokoiset standardien puristuksessa: jäsentemme kokemuksia; Specialstorleken i standardens kläm: våra medlemmars erfarenheter
	- Pitkät naiset terveydenhuollon piirissä
s. 14-15	Palautetta, palautetta...
s. 16-18	Kuluttajatietoa:
	- Ostospaikkoja kotimaassa ja ulkomailla
	- Kirpputori
	- Kysymys- ja vastauspalsta
	- Autoasiala
s. 19-20	Infosivut
s. 21-25	Toimintasuunnitelmaehdotus vuodelle 2000
s. 26	Talousarvioehdotus vuodelle 2000
s. 27-28	Jäsenkysely pienille naisille, irrota ja postital
s. 29	Lehdistä lainattua
s. 30	Kenkäneuvosto: Kengissä oltava tyhjää tilaa varpaille